

KRAJSKÝ ÚRAD ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V PREŠOVE

ODBOR KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Námestie mieru 2, 080 01 Prešov

Č.j.: 1/2010/01442-035/Dr

V Prešove 16.12.2010

ROZSAH HODNOTENIA

strategického dokumentu „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2008 – 2015“, určený podľa § 8 zákona číslo 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Obstarávateľ Prešovský samosprávny kraj, odbor regionálneho rozvoja, územného plánu a životného prostredia, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov predložil dňa 12.10.2010 Krajskému úradu životného prostredia v Prešove, odboru kvality životného prostredia podľa ustanovenia § 5 zákona č. 24/2006 Z.z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov oznámenie o strategickom dokumente „**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2008 – 2015**“.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja predstavuje pomerne rozsiahly strednodobý programový dokument rozvoja samosprávneho kraja na roky 2008 – 2015 spracovaný v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Štruktúra strategického dokumentu a obsahová náplň jednotlivých kapitol vychádzajú z tohto zákona ako aj z metodických pokynov pre vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja. Dokument je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR. Na základe popisu súčasného stavu a jeho analýzy bolo tímom expertov definovaných 15 prioritných rozvojových tém, pre každú tému boli stanovené hlavné ciele, ktoré sú rozpracované do špecifických cieľov. Hlavné ciele Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja sú:

- ✓ **V oblasti rozvoja podnikania** sa kraj sústreďí na zvýšenie konkurencieschopnosti podnikateľskej základne v Prešovskom kraji, a to predovšetkým u malých a stredných podnikateľov. Súčasne sa skvalitní a bude sa lepšie využívať podnikateľská infraštruktúra, a v neposlednej rade sa zvýši využívanie inovácií a výsledkov vedy a výskumu. Prešovsky kraj, vďaka svojej polohe, bude posilňovať aj ekonomickú zahraničnú spoluprácu.
- ✓ Prešovsky kraj má obrovský potenciál na **rozvoj cestovného ruchu** a jeho ambíciou je vytvoriť z Prešovského kraja vyhľadávanú destináciu cestovného ruchu v Slovenskej republike, a to nielen v počte turistov, ale aj v počte prenocovaní a využívaní existujúcich či novovznikajúcich ubytovacích kapacít.
- ✓ Kvalitné životné prostredie je predpokladom pre rozvoj regiónu. Prešovský kraj, vzhľadom k svojim špecifikám, sa bude koncentrovať na **tvorbu krajiny a protipovodňovú ochranu**, a to najmä v oblasti zvýšenia ekologickej stability krajiny a zlepšenia ochrany obyvateľstva/územia pred povodňami. Vzhľadom k očakávanému deficitu pitnej vody sa Prešovský kraj sústreďí na **ochranu a racionálne využívanie vôd**. Súčasne jednou s priorit, na najbližšie roky, bude príprava na postupný prechod od klasických zdrojov k **obnoviteľným zdrojom energie**. Vo sfére **manažmentu odpadového hospodárstva** sa bude venovať pozornosť hlavným identifikovaným rizikám regionálneho charakteru, a to zhodnocovaniu viacvrstvových obalov, zníženiu množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zneškodňovaných na skládkach, eliminácii ohrozenia životného prostredia pri zneškodňovaní autovrakov ako aj uzatváraní a rekultivácii skládok komunálneho odpadu.

- ✓ V rámci **zvýšenia efektívnosti a účinnosti rozvoja dopravy** v Prešovskom kraji, ako životodarnej tepny rozvoja kraja, sa bude klásť doraz na zníženie podielu havarijného a nevyhovujúceho stavu ciest v Prešovskom kraji, zlepšenie prepravnej prepojenosti a zvýšenie priepustnosti hlavných dopravných trás v kraji. Navyše sa v najbližšom období zavedie mechanizmus koordinácie dopravy v kraji a súčasne sa bude zvyšovať úroveň využitia prepravnej kapacity letiska Poprad.
- ✓ V oblasti **využívania informatizácie** sa jej prostredníctvom bude zvyšovať kvalita a efektívnosť procesov spravovania na úrovni regionálnej samosprávy PSK a to hlavne v oblasti plánovania a rozhodovania, využívania a vzájomnej komunikácii informácií potrebných pre rozvoj regiónu ako aj v oblasti využívania elektronických služieb samosprávneho kraja.
- ✓ Prioritou formálneho školstva v Prešovskom kraji bude zvýšenie efektívnosti **stredného odborného školstva**, a to prostredníctvom zvýšenia uplatniteľnosti absolventov vo svojom odbore, ako aj skvalitnením výchovno-vzdelávacieho procesu cez využívanie mimorozpočtových zdrojov.
- ✓ **Znížením dlhodobej nezamestnanosti**, ktorá je v Prešovskom kraji jedna z najväčších na Slovensku, sa bude riešiť hlavne predchádzanie sociálnej vylúčenosti osôb ohrozených dlhodobou nezamestnanosťou, a to najmä prostredníctvom zvyšovania miery zamestnanosti.
- ✓ Špeciálna pozornosť, ako jednej z bariér rozvoja kraja, bude venovaná **redukcii sociálnej exklúzie marginalizovaných rómskych komunit**, a to tak opatreniami vo vzdelávaní, bývaní, zdravotnej prevencii a starostlivosti, ako aj sociálnymi službami pre túto cieľovú skupinu.
- ✓ Zlepšenie ponuky sociálnych služieb a sociálno-právnej ochrany a kurately v Prešovskom kraji sa zameria na ich lepšie plánovanie a koordináciu ako aj na komplexne napĺňanie kvalitatívnych štandardov.
- ✓ Prioritou pre zvýšenie úrovne poskytovania zdravotnej starostlivosti v Prešovskom kraji bude **špecializácia a modernizácia nemocníc**.
- ✓ V oblasti regionálnej kultúry bude uvedený do praxe systém manažovania procesu rozvoja kultúry a podpory kultúrnych aktivít regionálneho významu, aby sa **rozvoj kultúry** stal neoddeliteľným faktorom regionálneho rozvoja.
- ✓ Prioritou v oblasti športu, je tzv. **šport pre všetkých**, ktorý bude zameraný na zvýšenie záujmu verejnosti o športovanie, a tým sa podporí zdravý životný štýl obyvateľov.

Krajský úrad životného prostredia v Prešove, odbor kvality životného prostredia, doručil oznámenie o strategickom dokumente podľa § 6 ods. 2 zákona na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam a zverejnil ho na internetovej stránke MP, ŽP a RR Slovenskej republiky.

Po preštudovaní predloženého oznámenia s prihliadnutím na doručené písomné stanoviská Krajský úrad životného prostredia v Prešove, odbor kvality životného prostredia v spolupráci s obstarávateľom určuje podľa § 8 zákona nasledovný rozsah hodnotenia:

1. VARIANTY PRE ĎALŠIE HODNOTENIE

Pre ďalšie, podrobnejšie hodnotenia vplyvu strategického dokumentu „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2008 – 2015“ sa určuje okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal) variant strategického dokumentu predložený v oznámení o strategickom dokumente.

2. ROZSAH HODNITENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

2.1 Všeobecné podmienky

2.1.1 Obstarávateľ zabezpečí vypracovanie správy o hodnotení. Vzhľadom na povahu a rozsah strategického dokumentu a jeho územnú pôsobnosť je potrebné, aby správa o hodnotení obsahovala rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 4 zákona, primerane charakteru a dosahu strategického dokumentu.

2.1.2 Pre hodnotenie strategického dokumentu sa nestanovuje časový harmonogram, ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah hodnotenia.

- 2.1.3 V správe o hodnotení je potrebné osobitne zohľadniť návrh riešenia uvedený v stanovisku Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, č.j.: ŠOP SR/33366/2010 zo 4.11.2010, ktorý pozostáva z nasledujúcich pripomienok:
- Rešpektovať všetky chránené územia národného významu (uvedené na našej webovej stránke <http://www.sopsr.sk/web/?cl=16>), ich územné vymedzenie a obmedzenia v nich, vyplývajúce z legislatívnych predpisov.
  - Rešpektovať vyhlásené ako aj navrhované územia sústavy Natura 2000, teda územia európskeho významu a chránené vtáčie územia (<http://www.sopsr.sk/natura/>).
  - Rešpektovať všetky ostatné záujmy ochrany prírody a krajiny - chránené druhy a biotopy, chránené stromy, ostatné územia medzinárodného významu (biosférické rezervácie, ramsarské lokality, územia s udeleným Európskym diplomom, lokality svetového prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO), prvky územného systému ekologickej stability (biocentrá a biokoridory nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu) a pod.
  - Podrobnejšie informácie o záujmoch ochrany prírody v predmetnom území sú na našej webovej stránke www.sopsr.sk resp. ich môžu poskytnúť miestne príslušné organizačné útvary ŠOP SR (správy národných parkov a chránených krajinných oblastí a Regionálne centrum ochrany prírody v Prešove, kontaktné údaje sú na stránke v časti <http://www.sopsr.sk/web/?cl=112>), rovnako bude potrebné s uvedenými pracoviskami riešiť konkrétne zábery alebo opatrenia, vyplývajúce zo schváleného dokumentu.
  - Rešpektovať záväzné regulatívy súčasnej územnoplánovacej dokumentácie VÚC Prešovského samosprávneho kraja, usmerňujúce využívanie chránených území, najmä v oblasti rozvoja cestovného ruchu a návrhov ekostabilizačných opatrení.
  - Rešpektovať odporúčenia ďalších dokumentov týkajúcich sa usmernenia a limitov rozvoja v území (záverečné stanoviská pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie podľa zákona EIA, krajinnoekologické plány, krajinárske štúdie, schválené dokumenty ochrany prírody a krajiny a podobne).
  - Pre zachovanie prvkov ÚSES by mala byť deklarovaná nutnosť aktualizácie dokumentov ÚSES na regionálnej úrovni a potreba dopracovania dokumentov ÚSES na miestnej úrovni a ich rešpektovanie a ochrana, prednostne pre územia obcí so silným potenciálom pre rozvoj a investičné zábery. Pri kumulatívnom vplyve antropickej činnosti existuje už v súčasnosti reálne riziko ohrozenia prvkov ÚSES (urbanizačné bariéry), ako aj vzhľadom na krajinu v území.
  - Návrh opatrení na ochranu územia pred povodňami riešiť prioritne biologickými opatreniami - revitalizáciou tokov, optimalizáciou poľnohospodárskej činnosti, obmedzeniami a limitmi v rámci lesného hospodárenia, ochranou a podporou výsadby vegetácie v krajine a podobne. Technické opatrenia realizovať len v prípadoch reálneho bezprostredného ohrozenia zastavaného územia. Technický zásah by nemal znamenať napriamenie toku a mal by byť spojený s biologickou revitalizáciou (zahumusenie, výsadba drevín). Pri všetkých zásahoch rešpektovať prírodno-ochrannú hodnotu a funkciu vodných tokov a mokradí.
  - Pri rozširovaní zastavaného územia obcí a vymedzení rozvojových plôch zachovať ochranné pásmo vodných tokov v šírke minimálne 15 m po oboch stranách toku, pri významnejších tokoch v šírke 30 m po oboch stranách toku. Tieto ochranné pásma spolu s prvkami ÚSES a osobitne chránenými časťami prírody a krajiny (vrátane ich ochranných pásiem) vyčleňovať v územnoplánovacích dokumentáciách ako plochy s vylúčením zásahov a výstavby.
  - Prípadné MVE navrhovať len na existujúcich bariérach na tokoch, nevytvárať nové migračné bariéry.
  - Pre plochy investičných zámerov športovo – rekreačných aktivít v cestovnom ruchu vo veľkoplošných chránených územiach (mimo zastavaného územia obcí) určiť regulatívy limitujúce funkčné využitie plôch (športová a rekreačná vybavenosť, rekonštrukcia a skvalitnenie existujúcich zariadení, bez nárastu ubytovacích kapacít a pod.). Pri zámeroch budovania nových a rozširovania existujúcich zjazdových tratí rešpektovať limitujúci biologický faktor - kapacitu vodných zdrojov.
  - Vymedziť plochy určené pre rozvoj rekreačnej funkcie na území ochranného pásma TANAP-u (rekreačné komplexy Gerlachov, Stará Lesná, Nová Lesná, Veľký Slavkov, Veľká Lomnica,

Športcamp Tatranská Lomnica atď.) so stanovením limitov priestorových (vymedzenie plochy, koeficient zastavanosti) a kapacitných (počet lôžok).

- Aktivity dlhodobého pobytového turizmu – apartmánové byty - predstavujú jednu z najmenej vhodných foriem turizmu v blízkosti chránených území (plošne a objemovo náročné stavby využívané sporadicky, nárazovo v sezóne). Rozvoj bytovej výstavby obcí vo vlastnom území a ochrannom pásme TANAP-u je potrebné limitovať z hľadiska počtu bytových jednotiek aj zastavanosti územia úmerne demografickému vývoju obcí a jeho prognóze, zamestnanosti, migrácie obyvateľstva, rekreačného potenciálu a limitujúcich faktorov územia. Problematika investičných zámerov výstavby apartmánových bytov v rámci regiónu by mala byť komplexne riešená najmä z hľadiska jednoznačného určenia funkčného využitia (voľný cestovný ruch / prechodné bývanie / trvalé bývanie), presného definovania a zaradenia tejto formy v príslušných právnych normách.
- Ďalšie rozvojové plochy v rámci obcí (bytová výstavba, cestovný ruch) riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanizované celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce, ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútroareálovú vegetáciu.
- Zosúladiť návrhy s dokumentmi, ktoré sa v súčasnosti pripravujú a majú vplyv na rozvoj v rámci regiónu (dokument Územná prognóza regiónu Prešov – disponibilnosť územia Prešovského kraja pre vstup investorov, návrh zonácie TANAP-u a pod.).
- Vylúčiť výstavbu veterných parkov v blízkosti chránených území, resp. turisticky atraktívnych lokalít s cieľom eliminácie negatívneho dopadu na avifaunu a krajinný obraz.
- Chrániť vizuálne exponované lokality a lokality s výskytom historických krajinných štruktúr a kultúrohistorických pamiatok, ktoré vytvárajú typický ráz krajiny (charakteristický vzhľad krajiny), ktorý je nosným predpokladom pre rozvoj regiónu v oblasti cestovného ruchu. Vylúčiť zastavanie a vizuálne znehodnotenie týchto plôch.

2.1.4 Obstarávateľ doručí Krajskému úradu životného prostredia v Prešove, odboru kvality životného prostredia 2x kompletnú správu o hodnotení a návrh strategického dokumentu na elektronickom nosiči dát. Krajský úrad životného prostredia v Prešove si vyhradzuje spresniť konečný počet dokumentácií.

2.2. Špecifické požiadavky

2.2.1. Navrhnuť opatrenia určené na predchádzanie, znižovanie a čo najväčšiu kompenzáciu prípadných významných nepriaznivých vplyvov realizácie navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie.

2.2.2 Rešpektovať vyhlásené chránené územia, navrhované chránené vtáčie územia, navrhované územia európskeho významu a územný systém ekologickej stability.

2.2.3 Vyhodnotiť opodstatnené pripomienky došlé k oznámeniu.

3. UPOZORNENIE

Podľa § 8 ods. 6 zákona je obstarávateľ povinný zverejniť rozsah hodnotenia strategického dokumentu bezodkladne po jeho doručení – formou informácie o rozsahu hodnotenia strategického dokumentu spôsobom v mieste obvyklým.

V súlade s § 8 ods. 5 zákona bude rozsah hodnotenia zverejnený aj na internetovej stránke Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Podľa § 8 ods. 7 zákona môže dotknutá obec, dotknutý samosprávny kraj, dotknutý orgán a ďalšie osoby predložiť pripomienky k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu **do 10 dní od jeho zverejnenia** na Krajský úrad životného prostredia, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov. Pripomienky je možné zaslať aj elektronickou poštou na adresu: sekretariat@po.kuzp.sk.

Ing. Božena JACKO LYSÁKOVÁ
vedúca odboru

Rozdeľovník k č.j.: 1/2010/01442-035/Dr zo dňa 16.12.2010

1. Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia OP a tvorby krajiny, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava 1
2. Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
3. Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
4. Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava 3
5. Ministerstvo hospodárstva a výstavby SR, Mierová 19, 827 15 Bratislava 212
6. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4, 816 43 Bratislava
7. Ministerstvo školstva SR, Stromová 1, 813 30 Bratislava 1
8. Ministerstvo kultúry a cestovného ruchu SR, Nám. SNP 33, 813 31 Bratislava 1
9. Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, 837 52 Bratislava 37
10. Krajský stavebný úrad Prešov, Nám. mieru 3, 080 01 Prešov
11. Krajský úrad životného prostredia v Prešove, Nám. mieru 2, 080 01 Prešov
12. Krajský pozemkový úrad v Prešove, Masarykova 10, 080 01 Prešov
13. Krajský lesný úrad v Prešove, Masarykova 10, 080 01 Prešov
14. Krajský pamiatkový úrad v Prešove, Hlavná 115, 080 01 Prešov
15. Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Prešove, Nám. mieru 2, 080 01 Prešov
16. Krajské riaditeľstvo policajného zboru Prešov, Štúrova 7, 080 01 Prešov
17. Mestský úrad, odbor hlavného architekta mesta, Hlavná 73, 080 68 Prešov
18. Slovenská správa ciest IV a správa ciest Košice, Kasárenské námestie 4, 040 01 Košice
19. Úrad pre reguláciu železničnej dopravy, Miletičova 19, 820 05 Bratislava
20. Železnice SR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava
21. Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., Železničná 1, 041 79 Košice
22. Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s., Železničná 1, 041 79 Košice,
23. Letisko POPRAD – TATRY, a.s., Na letisko 100, 058 98 Poprad
24. Letecký úrad SR, Úsek letísk a leteckých poz. zariad. – odbor letísk, Letisko M. R. Štefánika, 825 05 Bratislava
25. Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. Komenského 50, 042 48 Košice
26. Podtatranská vodárenská spoločnosť a. s., Hraničná 17, 058 89 Poprad
27. Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Košice, Ďumbierska 14, 041 59 Košice
28. Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Banská Bystrica, Partizánska cesta 69, 974 98 Banská Bystrica
29. Východoslovenská energetika a. s., Mlynská 31, 042 91 Košice
30. Východoslovenská distribučná, a.s., Mlynská 31, 042 91 Košice
31. Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské Nivy 59/A, 824 84 Bratislava
32. Slovenský plynárenský priemysel, a. s. Bratislava, Mlynské Nivy 44/A, 825 11 Bratislava
33. Slovenský plynárenský priemysel, a. s., OZ Košice, Moldavská cesta 12, 040 11 Košice
34. Slovenský plynárenský priemysel, a. s., OZ, Plynárenská 4, 071 01 Michalovce
35. Slovenský plynárenský priemysel, a. s., OZ, Kežmarská 3524/9, 058 01 Poprad
36. Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Mlynská Dolina 1, 817 04 Bratislava 11
37. Hlavný banký úrad, Kammerhofská 25, 969 50 Banská Štiavnica
38. Obvodný banký úrad, Timonova 23, 041 57 Košice
39. Obvodný banký úrad, Markušovská cesta 1, 052 80 Spišská Nová Ves
40. Štátna ochrana prírody SR, Lazovná 10, P. O. Box 5, 974 01 Banská Bystrica
41. Slovenská agentúra životného prostredia, CKP Prešov, Sabinovská 3, 080 01 Prešov
42. Správa a údržba ciest PSK, Jesenná 14, 080 01 Prešov
43. Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
44. Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina
45. Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
46. Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
47. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Dlhý rad 17, 085 71 Bardejov
48. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Kukorelliho 1, 066 70 Humenné
49. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Dr. Alexandra 61, 060 01 Kežmarok
50. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Nábřežie Jána Pavla II. 439/16, 058 01 Poprad
51. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Slovenská 87, 080 28 Prešov
52. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa
53. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Hlavná 26, 091 01 Stropkov
54. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Námestie Slobody 5, 093 22 Vranov nad Topľou
- 55. Mestá a obce v Prešovského kraja**